

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; pesti vízkereszti vásár; magyar nyugpénztézet; különféle; adakozások az árvíz által károsultak fölségelésére, a zágrábi irtalmas szerzet munkálatai, s az ottani tanulóknak száma, szolnoki termékeny anya, s a t.; változások a kir. hadseregben; s a t.) Spanyolország (cortesviták az ország jelen helyzetéről; s a t.) Anglia (a M. Chronicle Belgiumról; elegy; izgatás a gabnatörvények ellen; az ausztriai filházmazó rendszer megszünet; Dupin hadnyilatkozata a minisiterseg ellen; Setif elfoglal-tatása a francziák által; az Afrikába érkezett spanyolok sorsa; s a t.) Olasz és Németország, Gabonaár, Dunavizállás.

Magyarország és Erdély.

Ő es. s ap. kir. fölsége m. é. nov. 17iki határozatában a bécsi es. kir. teréziai lovag akademiánál Venczel Gusztáv jog- s böselekedési tanárt magyar történet és statistika, bánya- és statusjog tanítónak nevezni méltóztatott. — A m. kir. Helytartó-tanács f. é. jan. 21kán Nagy István halála következtében Herczegh János kassai polg. alapítv. fiók pénztári ellenőrt pénztárnokká, helyébe Berzevich Miksa löseai polg. alap. fiókpenztári ellenőrt, s az utóbbi helyére Kempf Károly polg. alap. főpenztári igazgatósági 3ik járulnokot, végre a főpenztár-igazgatóságnál 3ik járulnokká Teutsch József 4ik járulnokot, s utolsóvá Donlanzky József ugyanottani napdíjnokot alkalmazá. — A m. k. ud. Kinestár bemutatása alá tartozó, s 160 v. fából álló, öt r. segedelemdíj (stipendium) f. 183⁹ iskolaévre megürült, melyeket csak m. k. kinestári szolgálatban volt vagy levő sóházi, harminczadi, gazdasági, bányászti, postai tiszték fiait v. árvái nyerhetnek el, kik a nemzeti iskolákból már kiléptek, s m. 183⁹ iskolaévből jó erkölcsük mellett a tudományokban kitűnő előmenetelt tettek. A megnyerhetőség iránti folyamodásokat a m. k. Kinestárhoz legfőlebb f. é. febr. utolsó napjaig szükség benyújtani, el-látva az ifjakat illető eredeti iskolai és a szülék' szolgálatidejét s gyer-mekeik' számát tanúsító hiteles bizonyítványokkal. — Segedelmezésül a' vízkárvallottak számára: Bécsből Majláth Antal gr. m. kir. udv. al-kanczellár ő nmtsága útján, Mechetti Péter műúrus' gyűjteménye 30 f. az alsó ausztriai kormányzék 33 f. 31²/₄ kr. Becker N. János apát s esztergomi kanonok a' pesti szerezéselleneknek tüzi-fára 100 ft. Sassin es. k. uradalom 100 ft. Az erd. kir. kormányzék 1968 ft. 17¹/₂ kr. mely summához Medgyes szék és város 310 ft. 18 kr., Kővár' vidéke 120 ft. 54¹/₂ kr., Szász-Sebes szék 216 f. 33 kr., Belső Szolnok-megye 1315 ft. 4 kr., Kolozsvár város 5 f. 28 kr. adakozott. Továbbá e' végre érkezett: a' szigeti timárczéhtől 27 f. 12 kr., Torna megyéből 420 f. 11. kr., Csa-nád megyéből 104 f. 45¹/₄ kr., Tolna megyéből 706 f. 35¹/₄ kr., s Bor-sod megyéből 343 f. 24 kr. mind p'gben.

(Pesti vízkereszti vásár. Magyar nyugpénztézet). A' vidéken meg-maradt gyapjút az ugynevezett ujévi vagy vízkereszti vásárra ez évben is szokás szerint fölszállíták Pestre. Cseh- s Morvaországból és Bécsből szá-mos vevő jelent meg ez uttal is fővárosunkban. Összesen mintegy hat ezer mázsa mindennemű gyapju kelt el, mely mennyiség felét, kizárólag finom s közönséges nyári nyiresből állót, az iglani gyapjukereskedők vásárlák ösz-sze. A' többi elkelt gyapju jobbadán közép-finom egy- s kétnyiretű téli termékből állott. Az ar (1—2 két forintnyi emelkedést vagy esökkenést ki-vevén) egészen a' mult Leopold vásárkor megállapodott uralkodék. A' kelet meglehetősen kielégíté az eladók várakozását. Egyébiránt még szép mennyi-ség maradt a' jövő mártiusi vásárra olyas kezek közt, melyek nem igen félnek árhanyatlástól. Bécsi nagykereskedők még most is folyvást szerződni törekszenek finom egy nyiretű gyapjura, s tetemes előlegezéseket tesznek a' jövő nyiresre, valamint tavaly eselekvék, de azon egy különsséggel, hogy ez uttal nem csupán a' legfinomabbra, hanem a' középfinomra nevezé is készek szerződésre lépni, sőt még az ennél valamennyire aljbasat sem vetik meg. Lebonyagos fagygyu igen jól kelt, s ugy szinte a' repeczoalj, és viasz is. Az utak jósága leszállítá a' magas tengelyfuarbért. — A' legf. helybenhagyást nyert magyar nyugpénz-intézet f. hó 6kán tartá Lovász Andras m. kir. hely-tartósági tanácsos és kanczellária-igazgató elnöklete alatt szokott félévi ülé-sét; s az alapszabályok értelmében következő vázlatot közöl az intézet tag-jáival annak munkálatairól a' mult 1838ik év 2ik felében s pénzalapja mostani állapotjáról: az 1838diki jun. fogytaig beírva volt 1115 intézeti tag összes befizetett tőkealapja tett 299,394 ft. 13 kr. mit hat új tag 1,754 „ — „

szaporita; ha mindazáltal az összes	301,148 „ 13 „
mennyiségből 10 tag halála, 6 nyugalmaztatása, 7 ki-lépte, 5 kirekesztetése, s így összesen 28 tag kima-radta következtében	7,998 „ 22 „
innen lerovatik, marad 1838ki dec. végével	293,149 „ 51 „
a' az intézeti tagok száma jelenleg 1093ra megy. A' tartalék-tőke ellenben, mely mult évi június végén ment, e' félév folytában 10 elhunyt, hat nyugalma-zott s a' kizárt s kilépett több tag kimaradta követ-keztében	5,723 „ 10 „
szaporult; növelé még e' mennyiséget: az évenkénti járadékok alapszabály szerint lerótt s gyümölcsözte-tett egy harmada	4,939 „ 37 „
házassági illeték lefizetése	6 „ — „
az intézeti küldöttség legf. helybenhagyást nyert ha-tározata következtében megkezdett eladása a' kinestá-ri tőkek egy részének 45,304 ft. 30 kr., s a' neve-zett mennyiség böcsét meghaladott eladasi fölség . . .	26,731 „ 2 ¹ / ₂ „
vége a' hat p'ctnyi kamatok részint az egész böcsü	45,304 ft. 30 kr.
részint a'	26,736 „ 2 ¹ / ₂ „
fölségnek, s így összesen	72,010 „ 32 ¹ / ₂ „
az eddigi kinestári kamatokon felül, az intézeti szük-ségek födözése után megmaradt s az alaptőkéhez esá-tolandó	529 „ 6 ³ / ₈ „
fölség. S így a' tartaléktőke 1838ik dec. végén	407,180 „ 23 ³ / ₈ „
birt. Mind a' két tőke az 1838iki 2ik fél évben kö-	

vetkezőleg gyümölcsözött:	750 ft. — kr. 2 p'cttel	7 ft. 30 kr.
a' még hátralevő	75,459 „ 1 ¹ / ₂ „ 2 ¹ / ₂ „	913 „ 14 „
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	551,551 „ 34 „ 6 „	16,516 „ 33 „
a' kinestári tőkek eladati-sából nyert	72,040 „ 32 ¹ / ₂ „ 6 „	2,161 „ 13 „
a' 6 p'ctnyi fölségből nyert	529 „ 6 ³ / ₈ „	csak jövő
1839ki jan. 1jétől fogván szá-míttatni, összesen jött	700,330 „ 14 ³ / ₈ „	19,658 „ 30 „
1082 első osztályu tag járadéka 12 ft. jával	12,984 ft. — kr.	
11 másod	66 „ — „	
e' félévre tehát	13,050 „ — „	
vagy is a' tartaléktőkéhez gyümölcsözés végett esatolt	4,350 „ — „	
harmadrész lerovása után e' félévi jövedelemhez esatolandók még:		
a) Az 1838ki június végével kimutatott fölség	1,828 „ 7 „	
b) Eladott alapszabályi könyvecskékből	385 „ — „	
c) Befizetett késkedési kamatok	317 „ 24 „	
d) Nyugpénzből közidőben az intézet javára háramlott	457 „ 8 ³ / ₆ „	
e) Azon járadékokból, melyek e' félév alatt meghalt, nyugalmazott, kilépett vagy kizárt s többé számadásba nem jövő tagoktól lerovattak, a' tőkésítő harmadrész le-ronása után	98 „ — „	
összesen tehát a' mult félévi jövedelem tett	31,444 „ 15 ³ / ₆ „	

A' kiszabott nyugdíjak ellenben megkivánnak évenként, különösen

3 tagnál. 5 özevnyél, — árvánál 400 ft. — krval 3,200 ft. — k.	
— „ 1 „ — „ — „ 350 „ — „ 350 „ — „	
2 „ 4 „ — „ — „ 300 „ — „ 1,800 „ — „	
1 „ 7 „ — „ — „ 250 „ — „ 2,000 „ — „	
23 „ 48 „ — „ — „ 200 „ — „ 14,200 „ — „	
2 „ — „ — „ — „ 175 „ — „ 350 „ — „	
11 „ 102 „ — „ — „ 150 „ — „ 16,950 „ — „	
5 „ 1 „ — „ — „ 125 „ — „ 750 „ — „	
12 „ 150 „ — „ — „ 100 „ — „ 16,200 „ — „	
1 „ 7 „ — „ 4 „ 75 „ — „ 900 „ — „	
— „ 5 „ — „ 3 „ 50 „ — „ 400 „ — „	
— „ — „ — „ 14 „ 37 „ 30 „ 525 „ — „	
— „ — „ — „ 34 „ 25 „ — „ 850 „ — „	
összesen 60 „ 330 „ 55 „ — „ — „ 58,475 „ — „	
a' kezelési költségek kivánnak	2,000 „ — „
Összesen tehát	60,475 „ — „

Összesen tehát mely egész évi költségül az 1838iki első félévre esik összesen 30,237 ft. 30 kr. ide járul az 1838ki jun. fogytaig fizetett némely közha-táridői nyugdíj fejében pótlékuul fizetendő 348 „ 19 „ s a' kizárt tagoktól be nem szedhető 171 „ 54 „ az összes félévi költség tehát 30,757 „ 43 „ melynek összehasonlítása után a' 31,444 „ 32³/₆ „

bevétellel pénztárfölségünk ki 1838iki dec. végé-vel. — (Vege köv.) 686 ft. 32³/₆ kr.

(Aszszonyegyesület.) A' pesti jótékony aszszonyegyesület pénztára ré-szére f. 1839 évi január 6kán adott álorenzás bál összesen 2355 ezüst ftot 40 kr. hozott, — mely summából levonván a' 621 pengő fra és 2 kra me-nő költségeket, maradt az egyesületi pénztárnak tiszta haszon 1734 p'gő ft. 38 kr. Örömmel vesszük észre, hogy e' jótékony aszszonyegyesületi bálók évről évre szebbek s jövedelmesiek. Az 1838ik évi csak 1230 pengő ftnyi 26 krnyi tiszta hasznot hozott, s tehát 504 pengő fttal 12ral kevesebbet, mint az idei.

A' h. Gazdasági-Egyesület' választottsága a' t. olvasó közönség-nek „Gazdasági Tudósítások” című folyóirata iránt mindinkább növekedő részvétét azzal ohajtván viszonzni, miszerint szíves pártolói a' megjelen-dő füzeteket minél olesőbb áron, s minél könnyebben megszerezhessek, ezek-re nézve folyó 1839 évre előfizetést rendelt megnyitni. Az érintett című fo-lyóiratból jelen évben 4 füzet fog megjelenni, a' füzetek' mindegyike az előfizetők' számához képest 6—8 ívnyi vastagságu leandván; s ámbár a' szerkesztőség magát bizonyos időhöz nem köti, azonban iparkodni fog, hogy minden pesti vásárra megjelenhessék egy füzet. Tártyai ezentul is gaz-dasági, s ezzel rokon tárgyú értekezések s közlemények lesznek; jelesen: Értekező részében közöltetni fognak: 1.) mezőgazdaság' külön ágai-ba (u. m. földészethe, állattenyésztés, kert-bornivelés, kereskedési-füvek' termesztésébe) s vele rokon tudományokba (névszerint gazdasági technolo-giába) vágó tárgyakról eredeti és fordított értekezések; 2.) honi külföldi jelesb gazdaságok' történeti s részletes leírása, virágzásuk' vagy hanyatlá-suk' okaival világítva. Ertesítő részében: 1.) Hivatalos jelentések, a' h. Gazdasági-Egyesület' s keletkezendő fiók-egyesületek munkálkodásiról s azoknak sikeréről. 2.) Nem hivatalos, azaz oly tárgyú tudósítások, mely-lyek a' Gazdasági-Egyesület' köréből nem keletkezendnek ugyan, de a' me-zőgazdasággal rokonak, mint a' Borismértető és Gyapjútár-Egyesület' mun-kálatai, kereskedési viszonyok, s hasonló újdonságok. 3.) Gazdasági litera-tura című részében: a) bel és külföldön megjelent gazdasági könyvek s elmeszülemények' megismertetése, kritikája, czáfolatok s viszonzóczáfolatok (mellyek azonban, valamint az egésznek többi tárgyai is, az illendőség' ha-tárai közt minden személyeskedés' kizártával lesznek szerkesztve.) b) Kül-földi gazdasági-Egyesületek' s intézetek' munkálatinak eredménye. c) Ju-talomkérdések, d) felszólítások, e) új könyvek cím- lajstroma: — vége-zetül különféle hirdetémenyek. Az illető czikkelyek szinte minteddig egy ál-

landó biztosság ügyeké alatt, az egyesület titoknokai által szerkesztve 's szükséghez képest kőmetszetű rajzokkal is lesznek világoztatva. Ara ezen egész évi folyamatnak előfizetés útján finom velin papíron csak 2 ft pengőben, 's noha ez a megjelenendő ívek számához mérve magában is csekély ár, még csekélyebbé fog válni az által, ha az előfizetők számához képest a füzetek szinte vastagodni, vagy számítva gyarapodni fognak, 's enél fogva, minthogy az Egyesületnek a nyerekedés teljességé nem célja, az érintett 2 ft-ért még e folyó évben 30 sőt 40 ívet is adhatunk. — Előfizethetni helyben alulírtnál (lakása: óváros, zöldfa-utca 373. számú ház) vagy Eggenberger József könyvkereskedésében (Ferencziek piacán); — egybeült mai naptól fogva előfizetések gyűjtésére minden hazafi felhatalmaztatik, sőt kéretik is, oly hozzájárulással, hogy ebbeli szíves szándékukat alulírtnak bérmentesen előleg jelentsék, mihez képest nekik az alulírti ív, 's később az illető nyugtatványok is megküldethessenek, ki öt példányra küldendő a szerkesztőséghez előfizetéseket, egy példányt ingyen fog megfizettetni. — Fél 's évnegyedre nem fogadtatik el az előfizetés. A füzetek szétküldözése még most csak privát alkalommal, azonban gyors székereken is eszközölhető; — melly utóbbi esetben borítékért 's vitelbér fejébe példányonként 10 p. kr. járul az előfizetési díjhoz. Pest, január 14-kén 1830. Kaeskovics Lajos s. k. gazd. egyesületi titoknok, mint a gazdasági Tudósítások szerkesztője.

KÜLÖNFÉLE: Nyomt. jegyzék szerint a zágrábi irtalmasszerzetesség a most mult év folytában 757 beteget részesítve orvosi segélyben, melly tetemes mennyiségből csak 66 halt meg, 's ezek nagyobb részét is részint halva, részint haldokolva vették az intézetbe. A most folyó iskolai évben a zágrábi tudományos kerület összesen 1501 tanulót számolt, ezek közül a zágrábi akademiánál 180 tartózkodik, az ogulini és szegniai bölesekedési intézetekben 25, a zágrábi főiskolában 270, a károlyvárosi iskolában 161, Eszéken 310, Pozsegán 327, Varasdon 328, 's Fiumében 100. — Szolnokon az újév másod napján Katona Rozália Kermáyer József sarukészítő nője három év 's életerővel teljes fi-magzatot szült minden veszély nélkül, Gáspár, Menyhért, 's Boldizsár nevet kapott a hármas kisded szentegyházunk polgárvá avatattasakor, az anya a körülményekhez képest eléggé egészséges. Bár találkozni itteni gazdagabbik közül oly nemes keblű, ki a szegénységgel küzdő szülék táplál- 's nevelésbeni terhét csak egy elvállalásával is könnyíté! Másutt a városi előljáróság szokott illy rendkívüli esetben segéd kezet nyújtani. — Szegzárd, jan. 9-kén: Január 7-kén végső elgyöngülésben elhunyt itt az iskolai alapítványhoz tartozó szegzárdi uradalom nyugalmazott tisztartója ns Póznér Bernát. A boldogult még 1738. nov. Isőjén Pápan született, 's a tisztartó hivatalát Szegzárdon 1791-ben kezdvén 's 1831-ben végezvén, miután azt győri sz. Mártonban és Versenden is viselte, nyugalomra lépett. Egy századot meghaladt életét mint példás házastárs, atya és nagyatyja, ugy töltötte, hogy mind előljáróji, mind tisztársai, és alattosi szeretetét és tiszteletét megérdemlette. A százados vándor végső elgyengülése mellett is oly vidor eszméletű vala, hogy halála előtt másod éjjel megszomjazván, bort kért adatni magának 's poharát a fejdellem. a ns vármegye, az uradalmi tisztség és nemesség egészségeért elköszöntötte. Béke pihentesse! — Jan. 21-én (hétfőn) Bartha Ján. jutalmául előszőr adatik, bérletszűnással Rontó Pál új nagy tüneményes bohózat énekkel és tánczcal 3 szakaszban gr. Gvadányi József után, irta Szigligeti, — muzsikáját szerette Thern Károly — az új díszítvényeket festék Otto és Engert színházunk festőji, a tánczot betanította 's rendezé Kolozsánszky színházunk tánczmestere.

(Változások a cs. kir. hadseregben.) A vezérőrnagy tábori ügyvédek közül: Bitterlich Ferencz a' csehországi, 's Jarolym János, az erdélyi főhadi kormányzóknál katonai főlebbviteli törvényszéki tanácsosakká lettek; helyökbe tábornokkari ügyvédekkel előléptettek: Petrovich Ferencz, a magyarországi főhadikormányzóknál ugyanott; 's Peszler Ferencz, a' tengerészeti főhadikormányzóknál az erdélyi főhadikormányzóknál; kapitányi ügyvédekkel tábornokkariakká: Braunrasch Bernát, Langenus b. 49 sz. gyal. ezr. a' magyarországi főhadikormányzóknál, 's Czech János Venczel örökösletti ügyvéd a' lombard-velencei királyság főhadikormányzóknál; továbbá Stusche Ferencz Károly vezérőrnagy ügyvéd a' magyarországi főhadikormányzóknál a' csehországihoz, 's Ochri Ferencz József tábornokkari ügyvéd a' lombard-velencei királyságból a' tengerészeti főparancsnoksághoz helyeztetének át. — Pálffy János Károly gr. 2dik ezredes Geramb b. 4 sz. huszárezr. a' sardiniai 5 sz. huszárezred parancsnoka lett; előléptettek, alezredesekből ezredesekké: Mengewein György a' tábornokkari szállásmesteri hivatalból, ugyanott; Bibra Károly b., Savoyen 5 sz. vasaszer. az ezredben; Seidl János, Bianchi b. 63 sz. gy. ezr. Bertoletti b. 15 sz. gy. ezr.; Roszbach Henrik, a' eszárvadász ezr. az ezredben; Richer Lőrincz, sardiniai 5 sz. huszárezr. az ezredben 's hivatala megtartásával a' parnai udvarnál; Öttinger Ferencz, sardiniai király 5 sz. huszárezr. eszár 1 sz. huszárezr.; Krucsay Antal, a' bródi gyal. határezr. a' 3dik őrszázalaj parancsnokává; őrnagyokból alezredesekké: Anlich József, a' tábornoki szállásmesteri karnál, ugyanott; Tschiderer Pál, a' eszárvadász ezr., Götz Keresztély, Bertoletti b. 15 sz. gy. ezr., Parrot Jakab, Fridrik Vilmos porosz király 10 sz. huszárezr., főhadikormányzóknál segéd Galiciában, hivatala megtartásával, mind az ezredben; Glotz Henrik, Geramb b. 4 sz. huszárezr. sardiniai király 5 sz. huszárezr.; Kiss Erneszt, sardiniai 5 sz. huszárezr. württembergi király 6 sz. huszárezr.; Falkenhayn János gr., württembergi király 6 sz. huszárezr. János főh 1 sz. vasaszer.; Susan János, Hessen-Homburg 19 sz. gy. ezr., főhadikormányzóknál segéd Tótországban a' németbánsági 12 sz. gy. határezr.; Huber Pál b. innsbrucki helyparancsnok hivatala megtartásával; kapitányokból őrnagyokká: Wratislaw János gr. a' tábornoki főszállásmesteri karnál, ugyanott; Heintzel József, eszár 1 sz. gy. ezr., Nassau hg 29 sz. gy. ezr.; Bartels Ferencz, Bertoletti b. 15 sz. gy. ezr. Watlet b. 41 sz. gy. ezr.; Suolomovich Angusz a' 11dik vadász zászlóaljtól az első 10 sz. bánsági gy. határezr.; Tulbaesch Mihály, az első 16 sz. oláh gy. határezr. az ezredben; Macho Flórián, Leiningen gr. 31 sz. gy. ezr. 's Peyassinovich Péter a' 2ik 11 sz. bánsági gy. határezr., az oláh-bánsági 13 sz. gy. határezr.; Chmielnicky Issoricz, a' eszárvadász ezr., Janakovics József, Geramb b. 4 sz. huszárezr., mind az ezredben; Millosevitsch Illés, az oláh-bánsági 13 sz. gy. határezr., czettini várparancsnokká; Hirschmann Ferencz nyugalmazott alezredes, ezredesi címet nyert; — Nyugalmasztattak, alezredesekből: Hacsich Péter, a' németbánsági 12 sz. gy. határezr., ezredesi ranggal 's nyugdíjjal; Rampel József, a' 3dik őrszázalaj parancsnoka, ezredesi ranggal; Her-

mes Joakim, Koudelka b. 40 sz. gy. ezr.; őrnagyokból: Aron Ferencz, az első 16 sz. oláh-bánsági gy. határezr., 's Mikessich Mihály, a' gradiskai 8 sz. gy. határezr., alezredesi ranggal 's nyugdíjjal; Lyuboevich Márk, czettini várparancsnok, alezredesi ranggal; kapitányokból: Becchio János, Trapp b. 25 sz. gy. ezr.; Vukassovich Mózes, Leiningen gr. 31 sz. gy. ezr.; Mather Károly, Kinsky gr. 47 sz. gy. ezr.; Pizzagalli József, Ceccopieri gr. 23 sz. gy. ezr.; Irschig Károly, Nassau hg 29 sz. gy. ezr.; Eggenberger Ferencz, Rothkirch gr. 12 sz. gy. ezr.; Verite Mórincz, a' németbánsági 12 sz. gy. határezr.; Drassenovich György, határkormányzóknál kapitány a' 2 sz. ottochani gy. határezr.; Zadabszky Antal, Schwarzenberg hg 2 sz. dzsidas ezr.; Neumann József, eszár 4 sz. dzsidas ezr.; Novák József, 's Henrik József, mind őrnagy ranggal. Külföldet 's azok viselésére szabadságot kaptak: Hammerstein Vilmos altábornagy a' svéd kir. kardrend középkeresztjét; Niesner József, ezredese a' száz kir. 3 sz. vasaszerednek, a' száz kir. polg. érdemrend középkeresztjét; Eynatten August b., a' száz kir. 3 sz. vasaszer. alezredes, és Hardegg Ignác gr. lovasági vezér tábori segéde, 's Löwenfeld József b. alezredes ugyanott, a' száz kir. polg. érdemrend kiskeresztjét; Zichy-Ferraris Manó gr., eszár 1 sz. huszárezr. őrnagy, a' kir. sardiniai sz. Mórincz 's Lázárend kiskeresztjét; D'Ellevaux Ferencz, nyugalmazott kapitány, a' száz-weimari nhségi sólyomrend kiskeresztjét. —

Spanyolország.

(Cortesviták az ország jelen állapotjáról. Perez de Castro a' minis- terséget elfogadja.) Madrid, dec. 21-kén: „Arguelles csupán azért tá- modá meg a' cortes színe előtt azon rendelkezéseket, mellyek Cadiz, Ma- laga 's Barcelona városokat ostromzár alá helyezék, hogy a' rend 's mér- sék pártolót zavarba hozhassa, egyszersmind ismét fogalminak a' korlát- lan szabadságról fényes diadalt szerezhessen. A' vitázat vége keserű bünt- etéseül szolgált. Ő azon elvet törekvék ótalmazni, miszerint a' spanyol népet könnyen kormányozhatni az 1837ki alkotmány büntérelme szerint; egészen akarátja ellen azonban csupán az sült ki e' vitatásból, hogy a' haza mostani borzasztó helyzetében csupán katonai zsarnoksággal kormányozhat- ni azt, különben fejtelenségnek jutand martalékul az egész ország. Föl- lengősdiék 's mérsékpártiak egyenlőn megismerék ez állítás valóságát, részint szóval, részint pedig tettel. A' mérsékpártiak Cadiz, Malaga 's Barcelona városokat helyezék ostromállapotba, a' föllengősdiék pedig egész Aragoniát, Valenciát és Murciát. E' rendszabályok következmé- nyi mindazáltal különbözők valának. Cadiz, Malaga 's Barcelonában el- nyomák a' fejtelenséget 's tiszteletet szerzének a' törvénynek, míg Ara- goniában 's Valenciában fejtelenség, orgyilkosság, sarczolás és a' leg- véreseb rettegető rendszer állítaték föl támaszául Izabella alkotmányos trónjának. 'S épen ez okból csupán Cadiz, Malaga 's Barcelona álla- potjára hivatkozték beszédiben Arguelles, 's dec. 19-dikén három óraig beszélt az ottani főkapitányok által állítása szerint elkövetett zsarnoksa- gokról. Azon gyilkosságokat 's féktelen korlátlankodásokat, miket az ottani nép elkövette, 's miknek ostromállapotba helyezés lőn szükséges következménye, említésre sem találta méltóknak. A' londoni községtanács ellen is kiméletlenül harsogtatá szavát, mivel az Palmerston lordhoz me- részle folyamodni a' spanyolországi vérengzések megszüntetése iránt. „Gyalázat reánk nézve, mondá emeltebb hangon, hogy külföldiek oly szinben merészek bennünket kitüntetni, mintha kegyetlenséggel a' bedü- neket is meghaladnók! London város azon fölszólítása kétszínű, 's én tartalma iránti ellenmondásról szólom föl a' kormányt.“ A' jogminister Ar- guelles zajos megtámodására azt válaszolá, hogy a' kormány rövid de alapos megfontolás után az ostromállapotot megszüntetendi az érintett városokban. Megjegyzendő itt, miszerint a' cadizi, malagai é, barcelo- nai követek határozottan az ostromállapot további meghagyatása mel- lett nyilatkoztának. Ez által föllingerülve 's egyszersmind minis- terségből kiharadtát megboszolni akarólag, dühösen támodá meg szószékéről a' minis- terséget Olozaga 's az elnök kénytelen volt fölslatni az ülést na- gyobb zavar-elkerülés végett. Noha már sötét volt, mégis látni leheté, hogy több követ ököllet törekvék egymást meggyőzni állítása valóságá- ról. Dec. 20-kán bevégzé ugyan hosszú beszédét Olozaga, de szavai ha- tás nélkül hangzának el. Ő, ki 1836ban oly zendületi törvényszékek föllállítatását indítványozá, mellyek 24 óra alatt mindenkit halálra ítélhes- senek, most zsarnoki rendszabályoknak nevezi a' néhány városban föl- állítatni kellett rendkívüli törvénykezési 's kormányzati módot. Miután Lopez még hosszú 's dagályos beszéddel védé a' fejtelenséget, a' cortes egyhangulag bevégzettnek nyilatkoztatá az ez iránti vitázatot. Ma azon- ban mindent föllázoló bátorsággal voná le a' fátyolt Martínez de la Rosa azon alakoskodásról, melly szeméink előtt folyvást rejtendő vala a' szabadság palástja alatt Aragoniában 's Valenciában uralkodó retteg- tő rendszert. „Egyetlen férfi, így szóla többi közt, egyetlen szóval nyolcz tartományt helyezé ostromállapotba. Miért nem terjeszték ki Arguelles, Lopez 's a' többi urak e' férfira is vádjait?“ Ezután előadá Valencia történetét oct. 23-ika óta, 's bebizonyítá, miszerint az ottani junták, vis- szatorlások 's egyéb korlátlankodások koránsem a' néptől származának, hanem néhány férfinak tulajdonítandók, kik föllengősdség ürügye alatt személyes szenvedélyiket elégiték ki 's tulajdon erszényüket tölték meg a' közös zavarban. Ez állítást megdönthetlen bizonyítványokkal ta- nusítá a' szónok, 's így nyilatkozék: „A' visszatorló junta nem ellen- séges foglyokat itél el, hanem előbb megtölté a' börtönöket, még pedig nem vétkesekkel, hanem azok ártatlan rokonival, 's ezeken tölté magá- nyos boszuját. Liriában egy 72 évű tisztet öreget lövette agyon, mivel fia carlospárti csapatban szolgált. Ugyanez időben gyilkosok 's rablók büntetetlenül maradának. Egy minden törvényszéktől halálra ítél gyilkost csapatvezérré neveze ki a' mozgalmi junta sarczok beszédésire. 'S miért nem hangzik panasz e' bánásmód ellen? Mert a' zsarnokság tulesapó ár- jai minden panaszt elfojtanak.“ E' szavai után Van Halen tábornokra tért át Martínez de la Rosa, sajnósnak mondván, hogy eddig e' tábornok nem tőn semmit ez állapot megváltoztatására, 's egyszersmind említvén,

miszerint Aragoniából független tartományt szándékozik alkotni tulajdon cortesszel a mozgalmipárt. Ez utóbbi allitása az Eco de Aragon következő cikkén alapszik: „Aragonia, Valencia s Murcia régi s hatalmas birodalmak szövetsége, mely már csakugyan főáll, legszebb következményeket gyanítat velünk, s talán ninesen már távol azon idő, melyben szerencsét fogunk magunknak kívánhatni, hogy tisztes törvényeket a fenytő hajótörésből megmenthettük.“ A hadminiszter nagy nyomadékkal nyilvánítja, miszerint a kormány mindent el fog követni a tartományok megnyugtására, mit annál könnyebben eszközölhetend, mivel bátor hadsereg s jóakaratu cortes segitendik elő minden üdvös szándékot. E szokat zajos tetszéssel fogadja a cortes. Mendizabal mindig méltó maradván magához, oda nyilatkozik, miszerint Martinez de la Rosa jobban teendett, ha Cabrera kegyetlenségét főtötte volna le inkább, mert ez szerinte minden rendszabályt jogosít. E vitatkozások több napot ragadának el a cortestül haszontalanul, s a nemzet hiában várakozik sorsa enyhítésére. — Lissabonbul Madridba érkezett gyors hírnök azon örvendetes hírt hozá, hogy Perez de Castro kész elfogadni a külministerségi tárczát s elnöki széket a minisiteri tanácsban. Az eddigi londoni spanyol követ, d. Manuel de Aguilar, ki darab idő óta folyvást Madridban tartózkodék, Castro helyett Lissabonba menend követül. Hír szerint Campuzano ajánlkozik e hivatalra; de d. Miguel ügyében tett szolgálati most már nem igen ajánlhatják őt. Négy árukocsi, mely Parisból divatezikket szállíta, hatalmokra került a carlosiaknak, kik azonnal fölösták egymás közt a zsákmányt.

A n g l i a.

(Izgatás a gabnatörvény ellen. Stephens szabad. Asszonyeladás.) Bebizonyításul a minisiteri lapok buzgásának a gabnatörvény ellen, nem érdektelen a M. Chronicle e tárgy iránti következő cikkének közlése: „Azon állítás, miszerint a mostani gabnatörvény föntartása érdekében fekszik valamely dolgozó osztálynak, kézzel fogható tévedés. Az élelmiszerek előállítója szintegy törekszik olesón adhatni természetmennyit, mint a gyártulajdonos bármí árucikkét. A természet osztlálynak egyetlen ellensége a földbirtokosak aristokrátiája (squirearchie). Ez ellenség ellen kell tehát küzdeniök, s véleményünk szerint itt az idő az egyedárusak sikeres legyőzhetésére. A különmemü iparágokra fordított vagyon iszonyu mennyiségre rug Angliában. Ha a földesurak pénzöket emlegetik, mely jöszágikban fekszik, azt hasonlatba sem hozhatni azon kincsekkel, melyek a gyártulajdonosak vagyonát alkotják. Föltevé, hogy a felsőházban minden lord 8 ezer font sterlingnyi évjövedelemmel bír, ugy ez harmadfélmillióra sem terjed évenkint. Ennyi jövedelemmel bizonyosan csupán azon urak is bírnak, kik dec. 20kán a manchesteri kereskedési kamrában összegyűltek. Tehát csupán azért áldoztassanak föl az ország legnagyobb érdekei, mivel egyik vagy másik földesur annyira adósságba van merülve, hogy jövedelmei legkisebb esökkentése is egészen hitelezőji körmei közé juttatja őt, s mivel egy másik annyifelé kénytelen osztani vagyonát, hogy annak minden újabb apálya által orvosolhatlan bajba kerül? Ez olly kérdés, mely kívül fekszik minden politikai pártfelekezetestésen. Mi nem azért támogatjuk a minisiterket a toryk ellen, mintha minden tettüket javalnók, hanem mivel súlyos helyzetük tekintetébül sokat elnézünk nekik, s mivel meg vagyunk győződve, hogy számtalan roszt fogna háramlani az országra, ha azokat juttatnók kormányra, kik a minisiterket gátlák több jót eselekedni, mint valóban eszközlének. De mi azért nem vagyunk szolgáló v. pártolói a minisiteriségnek. Mi nem azért buzgunk a gabnatörvény megszüntetéséért, mivel várjuk, hogy a minisiterok indítványba hozandják azt; hanem mivel egy mindent meghaladó érdek, a nemzet érdeke, sürgetőleg parancsolja e rendszabály életbe léptetését. A minisiterok emberek s mint földbirtokosok természetesen inkább szítnak a földesurakhoz, mint a néphez. De mint okos férfiak, kik a korjelekben olvasni tudnak, alkalmasint nem hagyandják méltány nélkül a dolgozó osztályok mozgalmát, melyek szertebb s inkább terjedeznek az országban. Tanácsunk ez: parlamentnyitásig egyetlen napot sem kell használatlanul elszalasztani, olly izgatás létesítésére, mely a főnemesség okosságához szolván, arra bírhasza a minisiterket, hogy önként indítványozzák a gabnatörvény eltörlesztését. Emlékezzünk azok jelszavára, kik a júliusi zendületet gerjeszték: „Aide-toi, le ciel t'aidera.“ Tamasszuk keréknek vállainkat. Egy angol tőkepenzes sem fordítandja vagyonát merész vállalatokra, míg a külföldi gyártó négyszerte többet nyer, mint ő; s nyugtalanító jele korunknak, hogy számos angol gyártulajdonos külföldön kamatoztatja pénzét s ügyességét.“ A Standard egészen ördöginek nevezi a minisiteri lap e nézetét. Stephens elfogatásáról hasonló nyilatkozik a tory sajtó, s habár helyesli is a gyujtogatásra unszolónak elfogatását, egyszersmind véli, hogy a gabnatörvény ügyében izgató whigek is hasonló büntetésre méltók. A Times hallgat a gabnatörvényről s O'Connell ellen röpítgeti tempult nyilait. A napszámások közt annyira emelkedék már az inség, hogy burgonyával is alig lakhatnak jól, s italuk kenyérhajjal főtött viz. Néhány földesur valamennyire fölemelé a napszámási munkabért a gabna-dragaság miatt. — Dec. 29kén kezességre szabadon bocsáták Stephenst; de a pört csakugyan megkezdek ellene. — Az asszonyeladás mindinkább terjed Angliában, s nem rég Komstoneben egy shillingért adá el nejét egy gentleman. —

(A M. Chronicle Belgiumról. Elegy.) A minisiteri M. Chronicle következő jegyzeteket közöl a belga-hollandi ügy helyzetéről: „Belgium nem csekély aggályra szolgál alkalmul; ha azonban a nagy hatalmak egy akaratnak, mint minőknek csakugyan teljes joggal állíthatni azokat a Belgium s Hollandia közti szerződési föltételek iránt, ugy Belgium részirül örültséggel határos minden ellenzés, elannyira, hogy illy

ellenzésrül józanul nem is gondolkozhatni. Valamennyi nagy hatalom föntartani szándékozik a szerződési föltételeket, s hír szerint febr. elején szándékjuk megtenni a szükséges nyilatkozást a két háborgó félnek. Részinkről azon hiedelem uralkodik, miszerint Belgiumnak nem igen lehet oka elégtelenségre a teljesítendő feltételek miatt. A hollandi király makacssága lényeges hasznu volt Belgiumra nézve. Mi Luxemburgot s Limburgot illeti, mely két tartományról teljességgel nem akar lemondani Belgium, az e részben engedélyre egyáltalában nem tarthat számot. Luxemburg ugyanis a német szövetség egy részét alkotja, s a németalföldi király e tartományt nem mint hollandi vagy belga király bír, hanem mint a német szövetség egyik tagja. Hasonló joggal követelhetné Holstein elválasztatását a szövetségtül a dán nemzet, mivel azon tartomány is huzamosidő óta ugyanazon uralkodónak hódol, valamint Luxemburg Belgiumnak. S e szerint IVik Vilmos halála után Hannovera megtarthatását épen annyi joggal követelheté vala Anglia. A hannoverai nép megegyezése, melyet talán könnyen meg lehetett volna nyerni, épen nem változtatja meg e dolgot, mert a többi, német szövetségi tartomány jogai fölül haladják Hannovera vagy Luxemburg igényeit s ezek hathatosan szegülhetnek minden eldaraboltatás ellen. E nézetek annyira megegyezök az igazsággal, hogy a legtulzóbb francia szabadelműek sem fogják az európai béke megzavartatását ohajtani, csupán azért, mivel a német szövetség nem akar lemondani egyik tartománya jogszertü birtokáról. Luxemburg, ismételve mondjuk, nem tartozék soha Belgiumhoz, s bármikép ohajtanának is engedni Belgium kívánatának a nagy hatalmak, még sem nyujthatnak neki kedvezményeket a német szövetség rovására. Reményljük tehát, hogy a parlamentti többség nem térend el azon ösvényrül, melyet az igazság s józan értelem szabnak elibe.“ — Capua hg s hgnő pompás szállást bérlettek Belgrave-squareben, s emberbaráti szép érzelmeket adakozásokkal tüntetik ki a kerületi jóltevő intézetek előmozdítására. — Lady Morgan híres írónőt annyira elhagyá szemfénye, hogy az írásról egészen le kelle mondania. — Southey Robert, koszorus költő (szül. 1774ben) mint mondják, magánál 20 évvel fiatalabb írónővel szándékozik jövő nyáron házasságra. — A dublini lordmayor tudatá az ottani testülettel, miszerint nagyszertü rendszabályok vannak készülőben az irlandi protestansokra nézve, s előterjesztését igére az e tárgybani hivatalos levelezésnek, a conservatív párt főnökei között.

F r a n c z i a o r s z á g.

(Ujévi üdvözlések.) Jan. Ijén szokott pompával fogadja el a trónteremben a külön testületek üdvözölő kívánatit Lajos Fülöp. Délután 4 órakor a diplomata-kar is megjelent, melynek nevében Apponyi gróf következő beszédet tartá: „A diplomata-kar szerencsés az ujév következtében hódulatát s kívánatit fejezni ki fölséged előtt. Azon egyetértés, mely mult évben a külön kormányok között uralkodék, kezességül szolgálhat, hogy az még tovább is összefűzve tartandja azokat, s biztosításul az európai jóllétnek s békeföntartásnak. E javakhoz, miket Franciaország Önnek fáradozása által nyert vala, s melyek következménye minden bizalmunkat megerősíté, az isteni gondviselés egy hg születését csatlá, ki olly remények s ohajtások tárgya, melyek teljesítését távol jövendő eszközöndi. Ezen fölséged szívére nézve annyi szerencsés történet öszinte kívánatinkat vonja maga után, s kérjük fölségedet, méltóztassék megengedni, magas személye s családja iránti tiszteletteljes ohajtásinkat is nyilvánitnunk.“ — Lajos Fülöp: „Köszönöm a diplomata-kar kívánatit, miket Ön annak nevében kifejeze. Örömmel ismerek meg Öntél azon szerencsés, melyel a gondviselés fáradozásait megaldá, Franciaország számára a nyugalom s béke-megszerzésben, melyet e pillanatban élvez. Azon bizalmat táplálom, miszerint a most megnyilt év nem kevésbbé leend kedvező az elmultaknál a kormányok kölesönös egyetértésére az általános béke megerősítésére s a nemzetek megövása ügyében azon szerencsétlenségétül, melyben ez előtt annyira szenvedének. Igen köszönöm azon szerencsekívánatot, melyet unokám születése miatt nyilváníta Ön, s igen meg vagyok hatva a személyem s családom iránt kimondott érzeményektül.“ — Dupin követkamrai elnök így üdvözlé a királyt: „Fölség! A követkamra, mindig hü ragaszkodása mellett maradván, ezenel megnyitja azon kívánatit, mikkel a király s családja minden tagjai boldogsága iránt mindenkor viseltették. Nagy örömmel láttuk növekedni e boldogságot a trónörökös fimagzata születése által. A parisi grótot értem, kit Önnek buzgalma s annyira vitéz, és részrehajlatlan edesatyja példája azon alkotmányos intézvények tisztelésére fog nevelni, melyek kiküzdése annyit áldozatba került Franciaországnak s melyek öszinte föntartása nélkül, minden országos hatalom részirül, a nyilvános szabadságot, melyet ótalmazni szent hivatásunk; és a trón biztosságát, mely körül szeretettel gyülenk össze, tartósan soha nem alapíthatni meg.“ Lajos Fülöp válasza ez: „Igen meg vagyok hatva azon kívánatoktul, miket Ön a követkamra nevében előmbé terjeszte. A követkamra tudja, mily örömmel fogadám mindenkor érzelmei nyilvánítását, s együtt munkálását és segitségét Franciaország szabadsága s boldogsága föntartására. Az országos hatalmak öszteretése az, mely erejüket képezi s a királyok s nemzetek ereje kölesönös bizalomban alapszik. E bizalom szölitá engem trónra, s egész éltém tanúsítja, mily szerencsét helyezek föntartásában. Unokám ez érzelmekben fog neveltetni; tanulni fogja ő atyjától s tőlem, miszerint első köteleessége: minden ember jogait tisztelni, s legfőbb érdeke: azon üdvös bizalmat oltani a nemzetbe, hogy a nyilvános szabadságoknak valódi biztosítékot csupán alkotmányos trón nyujthat, s hogy csupán ez tarthatja föl Franciaország kül-és belboldogságát, s azon kedvezmények élvezését, melyek mint Önök elnöke mondja, annyi áldozatinkba kerültek. Most élvezni fogjuk

az áldozatok győzelmeseit: egyesített iparkodásunkat oda szükség irányoz-
nunk, hogy biztosíthassuk magunknak javainkat, 's e' czélt el fogjuk ér-
ni azon minden nemű akadályok daczára is, mikkel ösvényünkön talál-
kozandunk. Erre biztosítékul a' nemzet bizalmát bírom 's Önök segélyét
és ragaszkodását. Szerencsésnek tartom magamat Önöknek egész bizal-
momat nyilváníthatnom, 's hogy illy nagyszámmal láthatom Önöket."

N é m e t o r s z á g .

(A' porosz kormány nyilatkozványa a' kölni érseki 's kath. egy-
házi ügyben.) A' mult év utolsó napjain közle a' porosz statuslap bőnyi-
lat cozványt a' pörös egyházi ügyről. Kezdeté in így hangzik: „A' kir.
kormány meggyőződheték a' pápai ez évi sept. 13iki beszéd által, meny-
nyire idegen még a' római udvar a' barátságos 's kibékítő egyezkedések
utján azon tévek elhárításától, mellyek a' kath. püspököknek a' status fe-
éhez vonatkozó viszonyiban nem rég keletkeztek. A' német fordításban
(A alatt) ide-néllékelt oklevél, mellyet a' szentszék nemcsak minden
római idegen követel közle hivatalosan, hanem egyuttal nagysietve buz-
gott a' külföldi lapokban is szétterjesztetni, az újabb esetekről, mely-
lyek az 1837 dec. 10ki pápai beszéd által idéztettek elő a' poseni 's gne-
seni érsekségekben, olly adatokat és vádakat foglal magában, mellyek
résziint helytelen, az ország törvényes alkotmánya tudását figyelemre
nem méltató, tett dolgok előadásán, résziint, szándékos elhallgatása mel-
lett az ottani érsek iránt mutatott kir. látás 's béketűrésnek, azon nyilvános
törvényes alapulnak, hogy az egyházi hatalmat, az uralkodó jogaival
össze nem férhetőleg, kiterjesszék. E' pápai újabb beszéd megjelente
óta elég idő volt engedve a' közvéleménynek a' szentszék vádjai 's ezek
fontossága felől ítélethozásra. A' kir. kormány mindedig jónak látá e'
fontos ügyben nyilvános czáfall föl nem lépni, mert kilátása volt azok-
nak más utoni elhárítására, miért is bánásmódjában újlag kitértetett
mérseke miatt egyedül csak kedvező ítéletet nyerhet. Mivel azonban ki-
látása nem valósult, most kétségtelen jogának önértében 's eredmé-
nyei tisztaságában annál szabadabban nyilatkozhatik azon eseményekről,
mellyek a' római udvarnak új okul szolgáltak a' status és egyház közli
ellenséges megszakadás élénkítésire. A' (B alatti) mellékletben foglalt
balviszonyok okleveles előadása, mellyek a' poseni és gneseni érsek
törvénytelen bánásmódja által keletkeztek, eléggé meggyőzheti a' mér-
sék, béke 's polgári rend barátit 's mind azt, ki előtt az igazság szózata
nyitva áll, hogy a' kir. bánásmód azon főpap iránt, kinek makacszkodása
vétkes tulságig tévelyge, majd csüggeteg ingatagságot mutat, 's tör-
vény-és alkotmányserü, az uralkodónak fölségjogaiból származó hatóság
határin túl nem csaponga, hogy a' méltatlan dacz ellenébe kimélt látás-
ságot, engedtlenség 's mérészlet ellenébe pedig csak béketűrést állita föl,
a' makacs tévelygést csak egész kimélettel igazitá utba 's hogy nem vá-
dolhatni a' kormányt, mintha a' papságnak törvény és szokás adta ha-
táskörét korlátozni, az egyházat megdönteni 's a' birodalom kath. nép-
ségét egyházi egysége központjától elszakítani szándékozott volna — ezek
a' pápai beszédnek olly vádjai, miket szenvedélyes nyelv hevültsége
sem képes menteni. A' római udvarnak abban érintett elvei további fej-
tegetése 's meczafólása fölsleg munka lenne. Ha egyszer a' szentatyá
ezen elvek gyakorlati alkalmazását megpróbálandja, ha azon alapokat
szándékozik megdönteni, mellyeken századok óta nyugszik a' béke 's egyet-
értés a' status és egyház között, akkor az illető kormányok egyesült jo-
ga és egyesült ereje fog ellenállani. Távol hasonlók aggodalmától, a'
kir. kormány biztosan reményli, hogy nincs messze azon idő, mellyben
a' kath. egyház főpásztorát békülés 's bölcsesség szózataul nyerendi meg.
Nem akarja 's nem tudja hinni, hogy a' római udvar elhatározott lenne
a' német statusok drágán szerzett jogaiktul megismerését 's méltánylását
megtagadni, miket e' statusoknak joguk van követelni; nem akarja, nem
tudja hinni, hogy elhallgatva megengedje történi, vagy épen helyesel-
je, miszerint az egyházi ügyekben alárendelt püspököknek az oltáron
meghasonlasi szövétneket gyujtsanak, az alattvalókat lázadásra
ingerejlik, a' törvényeket kigúnyolják, az uralkodónak eskütt engedel-
mességüket megtagadják 's hasonló utakon saját egyházok romlását, miigy
előbbutóbb megtörténeendhető, idézzék elő. Mennyire kész a' kir. kormány
a' római udvar bölcseségében 's tapasztalatában bízni, mennyire hajló
mindenkor kezet nyujtani bármí békes egyezkedéshez, valóban olly any-
nyira sajnálja, hogy eddig nem sikerült vádjai alaptalanságáról, követe-
lései méltányosságáról a' római udvart meggyőzni, mind e' mellett is
soha nem mondhat le olly jogról, melly a' kath. egyház papságára nézve
az uralkodói felsőséget illeti. Távol van 's mindig távol leszen ellensé-
ges czélzattal viseltetni olly egyház iránt, mellynek hitét tiszteli, sza-
badságát megismeri 's ótalmazza, mig e' szabadság félreértett terjesztése
által a' status törvényi 's intézvényi nem veszélyeztetnek. Lélekismére-
tesen hivatkozhatik a' kormány a' mult idő megvesztegethetlen tanusá-
gára. Valamint sajnálja a' téveket, mellyek a' rend jótékony alakját
veszélyeztetik, miben az egyház is állása 's virágzása oszlopát találja; ugy
czélzatinak balmagyarázata, érzeményninek gyanusítása, bánásmódjának
elrutítása miatt származott méltányos bosszuságában sem fog az eddigi mér-
seki pályáru lelépni; igazsággal szelidséget párosítand, a' tévelygők
iránt kimélettel fog viseltetni, a' bünbánóknak megkegyelmezend 's csak
az ellenállásban daczolókkal fogja a' törvények szigorúságát 's felsősé-
gi hatalmát érzettetni. Az alattvalók szerencsésjével foglalkodó békeser-
zetű kir. kormány a' jelen tévek közt sem hagyott egy eszközt is próbá-
latlanul, melly a' status becsületével, jóllétével 's függetlenségével
öszhangzik, szóval, mindent elkövete, a' római udvarral békes és bará-
tságos viszonyba léphetésre. Midőn ügye igazságában rendületlenül bízza,
az isteni gonviselés segélye által a' kath. egyházi ügyekben békes és

törvényszerű állapot föntartása 's helyreállítása körüli komoly munká-
lati következményiről biztosnak véli magát, emlékezteti e' status kath.
alattvalóit, névszerint az új 's visszafoglalt tartományok lakosít, azon
jótéteményekre, mellyekkel az uralkodó fíradhatlan jóakarátja 's ke-
gyelme viseltetik egyházok iránt; emlékezteti továbbá egyházok haj-
dani, az idő vészei által elhanyagolt 's mostani, a' keresztyén kor-
mány áldási által előidézett állapotja közli különbségre. Annál inkább
egész bizalommal épít kath. alattvalóji hűségére 's hálájára, kik t. i. el
nem fogulva 's meg nem esalatra téves, vagy elcsavart letdolgokon
alapuló vádak által, uralkodóik atyai érzelmire 's érett határozati-
ra bízzák mély hódulással az uralkodó balviszonyok eldöntését és igaz-
ság- 's békeszeretetében bízza, nyugottan várandják el a' barátságos vi-
szonyok helyre állíttatását. — A' fölebbi oklevélre következik a' po-
rosz statuslapban a' legutolsó pápai beszéd, mit már olvasóink rég ismér-
nek, ezt a' poseni 's gneseni érsekkeli vizsály előadása követi, melly-
ben nyilvánítatik, miszerint ellene törvénykezés utja hagyatott nyitva.
Az egészet pedig következő nyilatkozvány rekeszti: „A' poseni 's gne-
seni érsekségekben események mellett az idei sept. 10ki utolsó pápai be-
széd még az 1838 april. 9ki kabineti rendeletben is panasza lel alkal-
mat. A' kir. kormány ez által felszólíttatva érzi magát olly letdolgok felvi-
lágítására, mellyeket béke 's békítési szellemben, legörömestebb feledé-
kenységnek adna át. Az európai keresztyén statusokban azon, felsőségi
jogbul származó, intézkedés divatoz, miszerint a' kath. papság 's a' ró-
mai szék közli közlekedéseknél a' kormány közbejárálása kívántatik meg.
Minthogy a' pápának idegen statusban semmi jogainas a' törvényhozá-
sánál, az ország kormányja törvényhozó hatalma által határozza meg: vajjon
valamelly pápai rendelet foganathba véssék-e vagy ne? valamint a' lel-
készek közlekedési 's tudósításnál Romával közbenjárólóg lép föl. Csak
Belgiumban tett az 1831ki alkotmány némileg ellenkező rendelt. E'
pontbul indulva ki eddig a' szentszék 's a' porosz kath. egyház papsága
közli közlekedés egyedül a' kir. kormány közbejárultával történt. Hané-
ha meg is tagadta egyes esetekben közbejárulását, ezt a' fölebb érintett
czél szigorubb 's következesb végrehajtása okozá. Ugyanez áll a' pá-
pai beszédben érintett esetről is, mellyben törvényszerűleg elmellőzé a'
kormány némelly tanítók hódulási oklevelet, melly az 1835. sept. 26ki,
Hermes irományit illető, pápai beszéd következtében keletkezék, Ro-
mába átszállítani. Illy személyes hódulási oklevelet a' pápai szék senki-
tül nem követelt; 's a' kir. kormány annál hajlóbbnak érzi magát ez ok-
levelet Romába nem szállítani, mert, az 1835. sept. 26ki pápai beszéd
létezését hivatalosan nem tudva, nem akará ismét föléleszteni azon
kérdésrűl vitázatot, mellyet már a' római udvar is bevégzettnek szeret-
ne tekinteni. A' legújabb időkig nem volt a' kir. kormánynek oka panasz-
ra a' romával közlekedés iránti fenálló törvényes redszabályok megsér-
tetése miatt; sőt az ország papságának azon nyilatkozványal köteles,
miszerint czélja tisztaságát méltányolá 's az illető redszabályokat min-
dig megtartá. A' régi rend ezen állapotját rögtön, eddig hallatlan 's az el-
meket mélyen felingerlő tett dolgok zavarak meg. Ez évi mart. vége felé
ugyanis a' porosz fajnamelléki tartományokban az akkori brüsseli pápai ügy-
viselő, Spinelli, neve aláirtával pápi nyilatkozványt terjesztgetének tit-
kon résziint nyomtatványban résziint írásban, mellyben az Hüsgennek köbri
káptalanhelyettesse váloztatását egyházi jogilag törvényszerűtlennek
nyilvánítá 's az általa közrebocsátott böjti parancsot megsemmíté, 's
határozá, miszerint a' hívők azon böjti engedvénynek vegyék hasznát,
mellyet a' fogoly érsek mult évben bocsáta ki. Az oklevél válozsága
bebizonvult Spinelli vallomásibul. Vajjon a' szentszék felhatalmazá-e
öt erre, mint a' nyilatkozványban állítatik, nem tudhatni bizonytal. Mi-
vel azonban félni leheté, hogy Spinelli biztatgási, a' pápai meghatal-
mazást illetőleg, hitelt találának nyerni a' kath. népnél 's mivel egy illy
lépést több szokta követni a' tartományokban komoly következményeket
szülhetnének; a' király ő fels. ez évi april 9rűl parancsot bocsáta ki, melly
„a' külorzági egyházi felsőségek“ rendeleti ellen egyházi 's vallási tár-
gyakban, a' fenálló törvények 's intézvények szellemében illő redsza-
bályokat parancsolt foganatosítatni. Később a' római udvar is ünnepélye-
sen rosala Spinelli bánásmódját az erre tett sérelem következtében. Az
april 9ki kir. parancs azonban annál inkább fog teljes erőben fenállani,
mert a' pápa a' poseni 's gneseni érseknek törvényszerűtlen 's bünté-
tetés- érdemlő bánásmódját, illető beszédrezésében „felülmulhatlan lelki
erőnek“ dieséri 's a' porosz birodalom minden kath. püspökének azt a' felső-
séget 's hitőket sértő 's az ország alkotmányát megdöntő bánásmódok el-
len köteleességökül tüzi ki.

O l a s z o r s z á g .

Ecuador republica, melly már rég kívánt a' szentszékkel összeköt-
tetésbe jöni, ügyviselőt nevezé ki résziről Romában, kit a' szentatyá el-
ismert. — A' faenzai zavarok, mellyek véres foltokat hagyának hátra,
lecsilapítvák, a' zajongás kolomposi megfutamlának 's a' hatóság olly
redszabályokat foganatosíta, mellyek hasonló véres jeleneteket esirá-
jában képesek elfojtani. — Londoni hírek szerint a' lucaei hg nem té-
rend vissza egyhamar birodalmába, előbb Anglia beljét látogatandja meg,
's híhetőleg Skótzitát és Irlandot sem hagyja nézetlenül; a' capuai hggel
igen barátságos viszonyban él, 's gyakorta meglátogatják egymást. —

Gabonaár: Pest, jan. 15ikén: Tiszta buza 110, 130, 115; — Két-
szeres 100, 95. — Rozs 86, 81, 80; — Arpa 73,
70, 60; — Zab 63, 60, 56; — Kukoricza 86, 81, 80;
— Köles-kása 160. — pesti mérő, váltó garas.
Dunavizállás: Pest, jan. 14ikén 7' 9" 9" — 15dikén 8' 2" 6"
— 16ikén 6' 10" 9" —